

สพพ์ อจริยปรมปรี่ เทรตรงค์ หริตวา ยาว อุปาลิตเถโร สมมาสมพุทฺธสฺส
 สนฺติเก อุกฺกณฺหีติ ปาเปตฺวา จเปติ ฯ ตโตปิ อหริตฺวา อุปาลิตเถโร
 สมมาสมพุทฺธสฺส สนฺติเก อุกฺกณฺหิ ทาสกตฺเถโร อตฺตโน อุปชฌายสฺส
 อุปาลิตเถรสฺส โสณกตฺเถโร อตฺตโน อุปชฌายสฺส ทาสกตฺเถรสฺส
 ลิกฺกวตฺเถโร อตฺตโน อุปชฌายสฺส โสณกตฺเถรสฺส โมคฺคลิปฺตตติสฺสตฺเถโร
 อตฺตโน อุปชฌายสฺส ลิกฺกวตฺเถรสฺส จณฺทวชฺชิตฺเถรสฺส จ เอวํ สพฺพ์
 อจริยปรมปรี่ เทรตรงค์ อหริตฺวา อตฺตโน อจริยํ ปาเปตฺวา จเปติ ฯ
 เอวํ อุกฺกหิตา หิ อจริยปรมฺปฺรา สุกฺกหิตา โหติ ฯ เอวํ อสถโกนฺเตน
 ปน อวสฺสํ เทว ตโย ปรีวภูฏา อุกฺกเหตุพฺพา ฯ สพฺพ์ปจฺฉิเมน หิ นเยน
 ยถา อจริโย จ อจริยาจริโย จ ปาลิณฺจ ปรีปฺจณฺณจ วทนฺติ ตถา จาตุํ
 วฏฺฏติ ฯ

อิเมหิ จ ปน ตีหิ ลกฺขณฺเหหิ สมนฺนาคเตน วินยฺชเรณ
 วตฺถุวินิจฺฉยตฺถํ สนฺนิปฺตเต สงฺฆเ อติณฺณเ วตฺถุสฺมี โจทเกณ จ
 จูทิตเกณ จ วุตฺเต วตฺตพฺเพ สหสา อวินิจฺฉินิตฺวาว ญฺจฺจานานิ โอลเกตพฺพานิ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๗

แปล มครเป็นไทย

๑. หลายบทว่า วินย โข ปน จิต โหติ ความว่า พระวินัยชรนั้น เป็นผู้ตั้งมั่นใน พระวินัย ด้วยความเป็นลัทธิภิกษุ ๆ จริงอยู่ อลัทธิภิกษุ แม้เป็น พหุสุต (แต่) เพราะเป็นผู้หนักในลาภ ก็แกลังกล่าวให้ผิดแบบแผน แสดง สัตตฤศาสน์นอกธรรมนอกวินัย ย่อมทำอุปัฏฐากมากมาย ในพระศาสนา คือ ก่อให้เกิดสังฆเภทบ้าง สังฆราชีบ้าง ๆ ส่วนลัทธิภิกษุ เป็นผู้รังเกียจ ใครต่อ การศึกษา แม้เพราะเหตุแห่งชีวิต ก็ไม่แกลังกล่าวให้ผิดแบบแผน ย่อมแสดง เฉพาะธรรมเฉพาะวินัยเท่านั้น ตั้งสัตตฤศาสน์ทำไว้ให้เป็นที่เคารพ ๆ สมจริง อย่างที่พระมหาเถระทั้งหลายในกาลก่อน ได้เปล่งวาจาถึง ๓ ครั้งว่า ในอนาคตกาล ลัทธิภิกษุจักรักษาไว้ ลัทธิภิกษุจักรักษาไว้ ดังนี้เป็นต้น ๆ ก็ ภิกษุใด เป็นลัทธิ ภิกษุนั้น ไม่ละ ไม่ล่วงละเมิดพระวินัย ย่อมเป็นผู้ตั้ง อยู่แล้ว คือตั้งมั่นแล้วในพระวินัยด้วยความเป็นลัทธิภิกษุ ด้วยประการฉะนี้แล ฯ

บทว่า อสฺหิโร ความว่าภิกษุใดถูกถามในพระบาติจากเบื้องล่างขึ้นไปหรือ จากเบื้องบนลงมา หรือตามลำดับบท หรือถูกถามในอรรถกถา ย่อมอึดอัด กระสับกระส่าย ไม่อาจจะยืนยันได้ ย่อมคล้อยตามคำที่คนอื่นพูด ละทิ้งวาตะ ของตน ถือเอาวาตะของคนอื่น ภิกษุนั้น ชื่อว่าผู้อ่อนแอ ฯ ส่วนภิกษุใด ถูกถามในพระบาติหรือในอรรถกถา โดยเบื้องล่างและเบื้องบน หรือตาม ลำดับบท ย่อมไม่อึดอัด ไม่กระสับกระส่าย เปรียบดังใช้แหวนหนีบจน ที่ละเส้น ๆ ฉะนั้น วิสัยกันว่า พวกเรากล่าวอย่างนี้ อาจารย์ของพวกเขา ก็กล่าว อย่างนี้ พระบาติและวินิจฉัยแห่งพระบาติ ตั้งอยู่ในภิกษุใด ไม่ถึงความสิ้นไป คือความหมดไป คุณมันหลวราชสีห์ที่ใส่ไว้ในภาชนะทองคำ ไม่ถึงความสิ้น ไปหมดไปจะนั้น ภิกษุนี้น่าเรียกว่า ผู้ไม่อ่อนแอ ฯ หลายบทว่า อจฺริยปรมฺปฺรา โข ปนสฺส สุกฺคหิตา โหติ ความว่า ลำดับแห่งพระเถระ คือ ลำดับแห่งวงศ์ เป็นสิ่งที่พระวินัยชรนั้นได้เรียนมาแล้วอย่างดี ฯ บทว่า สฺมฺนสฺสิกฺตา ความว่า ทำไว้ในใจได้อย่างดี คือพอเมื่อนึกถึงก็เป็นคุณประทีป ที่ลูกโชนขึ้นจะนั้น ฯ

๒. บทว่า **สฺวปฺชาริตา** ความว่า ทรงจำไว้ได้อย่างดี คือทรงจำไว้ได้ โดยเบื้องต้น เมื่อปลายและอนุสนธิ โดยผล และโดยเหตุ ฯ พระวินัยชฺรย่อมเป็นผู้ละอัตรโนมัตติกถาวแต่ความหมคจดแห่งอาจารย์นำลำดับแห่งอาจารย์คือถ่องแถวแห่งพระเถระทั้งหมดคองนี้ว่า อาจารย์ของเราเรียนแล้วในสำนักอาจารย์โน้น อาจารย์โน้นนั้นเรียนในสำนักอาจารย์โน้น ไปตั้งไว้จนให้ถึงค้ำว่าพระอุบาสิเถระเรียนในสำนักของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฯ พระวินัยชฺรย่อมต้องนำลำดับแห่งอาจารย์แม้จากพระอุบาสิเถระนั้นมาได้ คือนำลำดับแห่งอาจารย์ ได้แก่ถ่องแถวแห่งพระเถระทั้งหมด มาตั้งไว้จนให้ถึงอาจารย์ของตนคองนี้ว่า พระอุบาสิเถระเรียนในสำนักของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระทาสกเถระเรียนในสำนักของพระอุบาสิเถระ ผู้เป็นอุปัชฌาย์ของตน พระโสณกเถระเรียนในสำนักของพระทาสกเถระ ผู้เป็นอุปัชฌาย์ของตน พระสิคควเถระเรียนในสำนักพระโสณกเถระ ผู้เป็นอุปัชฌาย์ของตน พระโมคคสิบฺตรคิสสเถระเรียนในสำนักพระสิคควเถระและพระจันทวัชชีเถระ ผู้เป็นอุปัชฌาย์ของตน ฯ ก็ ลำดับแห่งอาจารย์ที่พระวินัยชฺรเรียนมาแล้วคองนี้ ย่อมชื่อว่าเป็นอันพระวินัยชฺรนั้น ได้เรียนมาแล้วคองดี ฯ แต่เมื่อไม่สามารถจะเรียนได้คองนั้น ก็ควรเรียนสัก ๒-๓ ลำดับ (แห่งอาจารย์) ก็พอ ฯ เพราะว้โดยนัยคองต่ำที่สุด ก็ควรจ้คองวางไว้เหมือนคองที่อาจารย์และอาจารย์คองอาจารย์กล่าวพระบาลีและปริปุจจาจะนั้น ฯ ก็แล พระวินัยชฺรผู้ถึงพร้อมแล้วด้วยลักษณะทั้ง ๓ นี้ เมื่อสงฆ์ประชุมกันแล้วเพื่อวินิจฉัยเรื่อง เรื่องก็หยั่งลงแล้ว ทั้งโจทก์และจ้คองก็ให้การเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ครั้นเมื่อตนจะกล่าว ก็ไม่ควรคว่นตัดสินทันที ต้องตรวจดูฐานะทั้ง ๖ เสียก่อน ฯ